

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Τριμηνιαία έκδοση του Τομέα Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής
του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδας
Πύργος Αθηνών - Γ' κτίριο, Αθήνα 115 27

ΤΕΥΧΟΣ 13, ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ 2004

Διανύοντας τον τελευταίο μήνα του Φθινοπώρου ο Τομέας κινείται πυρετωδώς για την προετοιμασία του 2ου Επιστημονικού του Συμποσίου, το οποίο όπως ήδη γνωρίζετε θα πραγματοποιηθεί στο Δημοτικό Θέατρο του Βόλου, στις 10 και 11 Δεκεμβρίου 2004.

Ταυτόχρονα η Νοσηλευτική περιμένει δύο βασικά πράγματα: την προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή της ΕΝΕ και τις προσλήψεις Νοσηλευτικού Προσωπικού. Επειδή οι προσλήψεις δυστυχώς, δε φαίνεται να γίνονται άμεσα, ελπίζουμε η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή της ΕΝΕ, η οποία δεν έχει και οικονομικό κόστος, να ανακοινωθεί άμεσα ως δώρο για τις επικείμενες Χριστουγεννιάτικες Εορτές.

Περιμένει βέβαια η Νοσηλευτική και κάποιες εξελίξεις στο θέμα της εκπαίδευσης, για το οποίο γίνονται αρκετές προσπάθειες τελευταία και με περισσότερη συνοχή από κάθε άλλη φορά, από την πλευρά της Νοσηλευτικής. Είναι άξιο απορίας όμως, ότι τη στιγμή που γίνονται αυτές οι προσπάθειες, δύο εφημερίδες «ΤΟ ΒΗΜΑ» και «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» με αφορμή το θέμα της Παιδείας αναφέρθηκαν στη Νοσηλευτική Εκπαίδευση και μέσα από αρκετές λάθος διατυπώσεις, κατέληξαν να

απορούν γιατί ιδρύθηκε Πανεπιστημιακή Νοσηλευτική Σχολή και στο τι αυτή εξυπηρετεί. Τα σχόλια δικά σας...

Επίσης το νέο σύστημα Εφημερίας για τα νοσοκομεία της Αθήνας αρχίζει άμεσα και ελπίζουμε όντως να συμβάλει στη μείωση των ράντζων που είναι και ο πρωταρχικός σκοπός του. Δυσκολίες σαφώς θα υπάρχουν στην εφαρμογή του, το ζητούμενο όμως είναι οι αρμόδιοι να τις αντιληφθούν άμεσα και να προβούν στις ανάλογες τροποποιήσεις, αν χρειάζονται.

Με όλα αυτά και με πολλά άλλα να ταλανίζουν καθημερινά τις σκέψεις μας, ο Τομέας προσπαθεί να εντατικοποιήσει περισσότερο τους ρυθμούς του σε διάφορα θέματα όπως οι Ομάδες Εργασίας (Σύνταξης Κατευθυντηρίων Οδηγιών και Ερευνας) και να ολοκληρώσει δράσεις όπως η συγγραφή των Προτύπων Επείγουσας & Εντατικής Νοσηλευτικής καθώς και τα στοιχεία στελέχωσης με Νοσηλευτικό Προσωπικό των Τ.Ε.Π. και των Μ.Ε.Θ. Γι' όλα αυτά θα ενημερωθείτε αναλυτικά στο Συμπόσιο, στο Βόλο, για να χαράξουμε μαζί τα βήματα της επόμενης ημέρας για την Επείγουσα και Εντατική Νοσηλευτική.

**Σας περιμένουμε λοιπόν στο Βόλο
στις 10 & 11 Δεκεμβρίου 2004.**

Μαρία Τσεράων

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Σελ. 2:	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ
Σελ. 3-6:	2 ^ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
Σελ. 7:	2 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ EFCCNa
Σελ. 8:	Η ΥΓΕΙΑ ΠΑΣΧΕΙ ΑΠΟ ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΕΝΤΥΠΟ ΕΚΔΟΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ ΤΗΣ

«Johnson & Johnson Hellas»

ΙΑΤΡΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Επιδαύρου 4 & Αιγιάλειας, 151 25 Μαρούσι Τηλ.: 210.68.75.555 Fax: 210.68.50.308

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ

Τα στοιχεία που αναφέρονται στο κείμενο που ακολουθεί προέρχονται από την εφημερίδα «Ιατρικός Τύπος», Αρ. Φύλλου 272, Τεύχος Ιούνιος 2004, σελ: 1

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα Ευρωπαϊκής μελέτης στην οποία συμμετείχαν 504 ιατροί από 16 χώρες, μετοξύ των οποίων και η Ελλάδα, τρεις στους δέκα Έλληνες Εντατικολόγους προχωρούν σε πρακτικές ευθανασίας ακόμα και χωρίς τη συναίνεση των συγγενών των ασθενών, ενώ σχεδόν ένας στους δύο περιορίζει τις θεραπείες που θα διατηρούσαν τους ασθενείς στη ζωή όταν κρίνουν ότι αυτό θα ήταν άσκοπο. Στην ίδια έρευνα τα ποσοστά στη Βόρεια Ευρώπη είναι υπερδιπλάσια.

Στην ερώτηση «Χορηγείτε ποτέ επίτηδες φάρμακα για να επισπεύσετε το θάνατο σε καταδικασμένους ασθενείς»

- το 28% των Ελλήνων ιατρών απάντησε «ναι, μερικές φορές»
- το 52% των Ελλήνων ιατρών απάντησε πως θα περιορίζει τη θεραπεία αν το ζητούσε η οικογένεια του ασθενούς και
- το 9% πως θα διέκοπτε τη θεραπεία

Τις περισσότερες καταφατικές απαντήσεις για τη χορήγηση φαρμάκων που επισπεύδουν το θάνατο έδωσαν οι Γάλλοι (71%) και οι Βέλγοι (57%) ενώ τις λιγότερες οι Ιταλοί (13%) και οι Πορτογάλοι (8%).

Ανάλογα ήταν και τα αποτελέσματα παλαιότερης έρευνας της Νευρολογικής Κλινικής του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Πατρών στην οποία συμμετείχαν 1.960 ιατροί, δικηγόροι, δικαστές και φοιτητές της Ιατρικής Σχολής. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα το 62% των ιατρών, το 58% των δικηγόρων, το 63% των δικαστικών και το 70% των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής ενέκρινε την παθητική ευθανασία.

Επίσης ένας στους τέσσερις ιατρούς που συμμετείχαν στην έρευνα δήλωσε πως είχε προβεί σε παθητική ευθανασία ασθενών. Αντίθετα, σύμφωνα με την ίδια έρευνα, μόνο το 3,1% των ιατρών τάχθηκε υπέρ της ενεργητικής ευθανασίας. Ακόμα πολύ μικρό ήταν το ποσοστό συναίνεσης στο θέμα της υποβοηθούμενης αυτοκτονίας.

Έως τώρα η ευθανασία είναι νόμιμη στην Ολλανδία, στο Βέλγιο και στο Όρεγκον των Η.Π.Α. Στην

Ολλανδία ευθανασία κάνουν κάθε χρόνο 3.500 άτομα, ενώ στο Όρεγκον, μέσα στα έξι πρώτα χρόνια ισχύος του νόμου, ευθανασία έγινε σε 171 ασθενείς.

Σύμφωνα με έρευνες στις χώρες που ισχύει η ευθανασία οι ομάδες ατόμων που ζητούν περισσότερο να τους γίνει ευθανασία είναι οι νέοι, τα άτομα με υψηλό μορφωτικό επίπεδο, οι διαζευγμένοι και οι εργένηδες που πάσχουν από καρκίνο.

Στο Όρεγκον οι ασθενείς χωρίς ελπίδα επιβίωσης, ηλικίας 18 - 34 ετών, έχουν πενταπλάσιες πιθανότητες να χρησιμοποιήσουν την ευθανασία σε σχέση με τους αντίστοιχους ασθενείς ηλικίας άνω των 85 ετών. Αντίστοιχα οι διαζευγμένοι και οι εργένηδες έχουν διπλάσιες πιθανότητες ευθανασίας σε σχέση με τους παντρεμένους και τους χήρους και οι ασθενείς με πτυχία Πανεπιστημίων έχουν 7,6 περισσότερες πιθανότητες να κάνουν ευθανασία σε σχέση με όσους δεν έχουν τελειώσει το σχολείο.

Επιπλέον το 79% των ασθενών που έκαναν ευθανασία έπαψε από καρκίνο τελικού σταδίου με το 19% από αυτούς να έχει καρκίνο πνευμόνων και βρόγχων.

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΥΡΓΟΣ ΑΘΗΝΩΝ Γ' ΚΤΙΡΙΟ
ΑΘΗΝΑ 115 27 - ΤΗΛ: 210 7702861 - FAX: 210 7790360

ΕΚΔΟΤΗΣ:
ΜΑΡΙΑ ΤΣΕΡΩΝΗ
www.esne.gr, e-mail: esne@esne.gr

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:
ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΑΦΑΤΗ, ΕΛΕΝΗ ΒΟΤΣΗ,
ΑΝΤΩΝΗΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ, ΖΩΗ ΝΤΑΣΙΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΒΕΕ
ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 80, ΤΗΛ.: 210 36.24.728, 210 36.01.605
info@papanikolaou.gr, www.papanikolaou.gr

ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
2^ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ
«ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ:
ΓΝΩΣΗ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ – ΕΦΑΡΜΟΓΗ»

10 – 11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004, ΒΟΛΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΛΟΥ

11:00 – 12:00 ΕΓΓΡΑΦΕΣ

12:00 – 12:30 ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

12:30 – 13:00 ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΟΜΙΛΙΑ

«Επείγουσα και Εντατική Νοσηλευτική: Γνώση – Καινοτομία – Εφαρμογή»
Αναστασία Μαλλίδου

13:00 – 14:00 ΕΙΔΙΚΟ ΘΕΜΑ

«ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ Μ.Ε.Θ. – Τ.Ε.Π.»

Προεδρείο: *Μαγδαληνή Τσοπάνογλου*

Εισηγήτρια: *Αικατερίνη Ηλιοπούλου*

14:00 – 15:00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΓΙΑ ΓΕΥΜΑ

15:00-17:30 ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Προεδρείο: *Χρυσούλα Τσίου - Μαρία Ανδρανοπούλου*

Πολυτραυματίας και Τ.Ε.Π.

Μελπομένη Γεωργαλούση

Νοσηλευτική Συμβολή στη Θρομβολυτική Θεραπεία της Πνευμονικής Εμβολής

Ευαγγελία Σταματοπούλου, Ιωάννης Χιωτέλης

Ο Πυρετός ως Αιτία Προσέλευσης Παιδιών στο Τ. Ε.Π. Παιδών

Αθανάσιος Τσιουδής, Δημήτρης Ηλιάδης, Πασχαλίνα Σίμου, Δημήτρης Ουλουσίδης,

Γεώργιος Γεωργιάδης

Ο Ρόλος του Νοσηλευτή στην Ψυχολογική Υποστήριξη Ασθενούς

μετά από Αορτοστεφανιαία Παράκαμψη

Ευαγγελία Σταματοπούλου, Δημήτρης Πιστόλας

Επείγουσα Διαγνωστική και Θεραπευτική Γαστροσκόπηση

Αναστασία Τσιβίκη, Άννα Σεβαστοπούλου, Φρειδερίκη Κοράνη

Αντιμετώπιση Ασθενών με Οξεία Παγκρεατίτιδα στη Μ.Ε.Θ.

Γεώργιος Σιώχος, Κλεονίκη Σιδηροπούλου

Οι Αντλίες Συνεχούς Χορήγησης Ενδοφλέβιων Διαλυμάτων και η Χρήση τους στις Μ.Ε.Θ. Μια

Προσπάθεια Ανάδειξης του Προβλήματος

Ιωάννης Λιαρμακόπουλος, Δημήτρης Πριάκος

Σύνδρομο Μονάδας Εντατικής Θεραπείας: Διαχείριση Ασθενών

Νικόλαος Γιάκης, Ελισάβετ Πολυχρονοπούλου

Η Μελέτη της Αποτελεσματικότητας ενός Πολυπαράγοντικού Προγράμματος

Ελέγχου των Νοσοκομειακών Λοιμώξεων στη Μονάδα μας

Ζωή Λάλα, Ευθυμία Κώστογλου, Βασιλική Ναούμ, Φανή Κυριακίδου, Ασημίνα Νταντανά

Γιατί οι Μ.Ε.Θ. είναι Στρεσογόνες;

Άννα Κορομπέλη

Ασθενείς της Μ.Ε.Θ. που Παραμένουν στην Ανάνηψη: Χαρακτηριστικά Προβλήματα

Παναγιώτης Κίεκκας, Μαρία Πουλοπούλου, Αργυρή Παπακατζή, Μαριάννα Μαλιούκη, Ουρανία Παναγοπούλου

Μελέτη της Σχέσης μεταξύ Νοσηλευτικής Βαρύτητας και Έκβασης των Ασθενών στη Μ.Ε.Θ.

Κων/νος Ντινούλης, Αριστείδης Πορτοκαλίδης, Ελένη Ραπατσάκου,

Φανή Κυριακίδου, Ασημίνα Νταντανά

Στρες, Αγχώδεις Διαταραχές και Παραλήρημα στη Μονάδα Εμφραγμάτων

Παναγιώτα Αποστολοπούλου, Χρήστος Τσινιάς

Παράγοντες που Επηρεάζουν την Ποιότητα της Νοσηλευτικής Φροντίδας.

Προτάσεις και Βελτιώσεις

Δημήτρης Πιστόλας, Αικατερίνη Μπαλάσκα

17:30 – 18:00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ – ΚΑΦΕΣ

18:00-19:30 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

«ΣΥΝΗΘΗ ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΑ Τ.Ε.Π.»

Προεδρείο: Έλλη Τσινίδου - Βάγια Χατζηκουκούτση

Εισηγήσεις:

«Κώμα: Ένα Σύνηθες και Δύσκολο Πρόβλημα στα Τ.Ε.Π.»

Ανδριάντα Θεοδωρακοπούλου, Αντώνης Δασκαλάκης

«Αντιμετώπιση Αλκοολικών Ασθενών»

Στέφανος Παπουτσάκης

«Αντιμετώπιση Ψυχιατρικών Ασθενών»

Παναγιώτης Ψαρέλης

«Συνήθη Κλινικά Προβλήματα σε Παιδιατρικούς Ασθενείς στο Τ.Ε.Π.»

Φραγκούλα Ευστρατίου, Ελένη Πανάγου

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΘΕΣΣΑΛΙΑ», ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ VOLOS PALACE

15:00-16:00 ΚΛΙΝΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

«ΔΥΣΚΟΛΟΣ ΑΕΡΑΓΩΓΟΣ»

Λαρυγγική Μάσκα, PAX Press, Combi Tube

Εισηγητές: Μηνάς Αποστολίδης, Γεώργιος Γεωργιάδης, Δημήτρης Ηλιάδης

Για 25 άτομα. Απαραίτητο να έχει προηγηθεί Αίτηση Συμμετοχής.

16:30-19:30 ΚΛΙΝΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

«ΚΑΤΑΚΛΙΣΙΣ: ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ»

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΟΥΛΩΣΗΣ ΤΡΑΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΛΚΩΝ

Εισηγητές: Σοφία Διαμάντη, Ιωάννης Καλεμικεράκης, Μαρία Τσερώνη, Μαρία Χαρχαρίδου

Για 50 άτομα. Απαραίτητο να έχει προηγηθεί Αίτηση Συμμετοχής.

ΣΑΒΒΑΤΟ 11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΛΟΥ

09:00 – 09:30 ΔΙΑΛΕΞΗ

«Φιλοσοφική Προσέγγιση της Εντατικής Θεραπευτικής Νοσηλευτικής Φροντίδας»

Προεδρείο: Άννα Κεφαλά

Εισηγήτρια: Φρειδερίκη Κυρίτση

09:30 – 11:00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

«ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ»

Προεδρείο: Παναγιώτα Γούλα - Ελένη Σεμερτζή

Εισηγήσεις:

«Ενεργοποίηση των Ικανοτήτων των Νοσηλευτών σε Τ.Ε.Π. και Μ.Ε.Θ.»

Θάλεια Μπελάλη

«Η Συνεχής Εκπαίδευση ως Μοχλός Ανάπτυξης
στην Επείγουσα και Εντατική Νοσηλευτική»

Δημήτρης Δημητρέλλης

«Νομική Κατοχύρωση και Ηθικά Διλήμματα των Νοσηλευτικών Παρεμβάσεων
στην Επείγουσα και Εντατική Νοσηλευτική»

Μαρία Καλαφάτη

11:00 – 11:30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ – ΚΑΦΕΣ

11:30 – 13:00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

«ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ Τ.Ε.Π. ΚΑΙ Μ.Ε.Θ.»

Εισηγητές: Επιτροπή Τομέα Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής
Εκπρόσωπος Ελληνικής Εταιρείας Εντατικής Θεραπείας

13:00 – 14:00 ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

14:00 – 15:00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΓΙΑ ΓΕΥΜΑ

15:00 – 15:30 ΔΙΑΛΕΞΗ

«Τραύμα: Μύθος και Πραγματικότητα»

Εισηγήτρια: Μαρία Πάσσιου

15:30 – 17:00 ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

«ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ»

Προεδρείο: Γεώργιος Φραγκιουδάκης – Ελευθερία Ντάσκα

Εισηγήσεις:

«Παρακολούθηση Ασθενών με Κρανιοεγκεφαλική Κάκωση
μέσω Καθετήρα Ελέγχου της Εγκεφαλικής Οξυγόνωσης»

Αθανάσιος Κουλούρης, Ευθυμία Γεωργιάδου

«Αντιμετώπιση Εγκαυμάτων»

Ιριγένεια Κουκίου, Ζωή Ντάσιου

«Υγιεινή Στοματικής Κοιλότητας στη Μ.Ε.Θ.»

Στεφανία Χρυσοσπάθη

17:00 – 17:30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ – ΚΑΦΕΣ

17:30 – 18:00 ΔΙΑΛΕΞΗ

«Πρόταση Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας
για Ειδική Εκπαίδευση Νοσηλευτών Μ.Ε.Θ.»

Προεδρείο: Δημητρέλλης Δημήτρης

Εισηγήτρια: Πηνελόπη Δαγρέ

18:00 – 18:30 ΔΙΑΛΕΞΗ

«Ο Ρόλος του Νοσηλευτή ως Ελεύθερου Επαγγελματία
στο Τ.Ε.Π. και η Εφαρμογή του στον Ελληνικό Χώρο»

Προεδρείο: Αθανασία Χούτα - Χυτήρη

Εισηγήτρια: Αλεξάνδρα Κορέλη

18:30 – 19:00 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ –
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΩΝ - ΛΗΞΗ

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΘΕΣΣΑΛΙΑ», ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ VOLOS PALACE

09:00-12:00 ΚΛΙΝΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

«ΑΡΧΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΑΕΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ»

Εισηγητές: Αλεξάνδρα Γαβαλά, Καλλιόπη Δαδάκου

Για 50 άτομα. Απαραίτητο να έχει προηγηθεί Αίτηση Συμμετοχής.

14:00-17:00 ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ

1. Ανδρανοπούλου Μαρία, Νοσηλεύτρια Τ.Ε, Τ.Ε.Π. Γ.Ν. Βόλου «Αχιλλοπούλειο»
2. Αποστολίδης Μηνάς, Νοσηλευτής Τ.Ε, Τ.Ε.Π. Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου»
3. Αποστολοπούλου Παναγιώτα, Νοσηλεύτρια Τ.Ε, Μονάδα Εμφραγμάτων Π.Γ.Ν. Πατρών
4. Γαβαλά Αλεξάνδρα, Επιμελήτρια Β', Πνευμονολόγος, Εντατικολόγος, Πανεπιστημιακή Μ.Ε.Θ. Γ.Ν. Αττικής ΚΑΤ
5. Γεωργαλούση Μελπομένη, Νοσηλεύτρια Τ.Ε, Τ.Ε.Π. Γ.Ν. Βόλου «Αχιλλοπούλειο»
6. Γεωργιάδης Γεώργιος, Υποδιευθυντής Ν.Υ. Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου»
7. Γιάκης Νικόλαος, Νοσηλευτής Τ.Ε, Μ.Ε.Θ. Γ.Ν. Αθηνών «Ιπποκράτειο»
8. Γούλα Παναγιώτα, Επσγός (Ν), Προϊσταμένη Μ.Ε.Θ. 251 ΓΝΑ
9. Γαργέ Πηνελόπη, Νοσηλεύτρια Τ.Ε, Μ.Ε.Θ. Ν.Ε.Ε.Σ. «Κοργιανέιο Μπενάκειο»
10. Δαδάκου Καλλιόπη, Νοσηλεύτρια Τ.Ε., Μ.Ε.Θ. Γ.Ν. Αττικής ΚΑΤ
11. Δημητράκης Δημήτρης, Νοσηλευτής Π.Ε, ΜSc, Γραφείο Εκπαίδευσης Ν.Ε.Ε.Σ. «Κοργιανέιο Μπενάκειο»
12. Διαμάντη Σοφία, Σγος (Ν), 251 ΓΝΑ
13. Ευστρατίου Φραγκούλα, Νοσηλεύτρια Τ.Ε, Μ.Ε.Θ. Γ.Ν. Παίδων Αθηνών «Π. & Α. Κυριακού»
14. Ηλιάδης Δημήτρης, Νοσηλευτής Τ.Ε, Τ.Ε.Π. Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου»
15. Ηλιοπούλου Αικατερίνη, Τχης (ΥΝ), Σχολή Εφαρμογής Υγειονομικού
16. Θεοδωρακοπούλου Ανδριάννα, Νοσηλεύτρια Τ.Ε, Τ.Ε.Π. Γ.Ν. Αθηνών «Ιπποκράτειο»
17. Καλαφάτη Μαρία, Νοσηλεύτρια Π.Ε, ΜSc, PhD, ΕΤΕΠ Τμήματος Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Αθηνών
18. Καλεμικεράκης Ιωάννης, Νοσηλευτής Τ.Ε, Υπεύθυνος Γραφείου Εκπαίδευσης, Ε.Α.Ν. Πειραιά «Μεταξά»
19. Κεραλά Άννα, Προϊσταμένη Μ.Ε.Θ. Γ.Ν. Αθηνών «Ο Ευαγγελισμός»
20. Κιέκκας Παναγιώτης, Νοσηλευτής Π.Ε, ΜSc, Αναισθησιολογικό Τμήμα Π.Γ.Ν. Πατρών
21. Κορέλη Αλεξάνδρα, Εργαστηριακός Συνεργάτης Νοσηλευτικής Β', Α. Τ.Ε.Ι. Αθηνών
22. Κορομπέλη Άννα, Νοσηλεύτρια Π.Ε, ΜSc, Μ.Ε.Θ. Γ.Ν. Αττικής Σισμανόγλειο
23. Κοκίου Ιφιγένεια, Νοσηλεύτρια Τ.Ε, Μ.Ε.Θ. Γ.Ν. Αθηνών «Γεώργιος Γεννηματάς»
24. Κουλούρης Αθανάσιος, Νοσηλευτής Τ.Ε, Μ.Ε.Θ. Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Ιπποκράτειο»
25. Κυρίτση Φρειδερίκη, Επίκουρος Καθηγήτρια Τμήματος Νοσηλευτικής Α, Α.Τ.Ε.Ι. Αθηνών
26. Λάλα Ζωή, Νοσηλεύτρια Τ.Ε, Μ.Ε.Θ. Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου»
27. Λαμακόπουλος Ιωάννης, Νοσηλευτής Π.Ε, Μ.Ε.Θ. Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.
28. Μαλλίδου Αναστασία, Δρ. Νοσηλευτικής στη Διοίκηση και Οργάνωση Υπηρεσιών Υγείας, Αναπληρώτρια Διοικητής Νοσοκομείου Παίδων Αθηνών «Η Αγία Σοφία»
29. Μπελάλη Θάλεια, Νοσηλεύτρια Π.Ε, ΜSc, PhD, Γραφείο Εκπαίδευσης Γ.Ν. Μελισίων «Αμαλία Φλέμινγκ»
30. Νταντάς Ασημίνα, Προϊσταμένη Μ.Ε.Θ. Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου»
31. Ντάσκα Ελευθερία, Προϊσταμένη Χειρουργικής Μ.Ε.Θ. Τραύματος Γ.Ν. Αθηνών «Ιπποκράτειο»
32. Παπουτσάκης Στέφανος, Νοσηλευτής Τ.Ε., Υπεύθυνος Τ.Ε.Π. Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Παπανικολάου»
33. Πάσιου Μαρία, Νοσηλεύτρια Π.Ε, Τ.Ε.Π. Π.Γ.Ν. «Αττικόν»
34. Πιστόλας Δημήτρης, Νοσηλευτής Τ.Ε., Συντονιστής Μεταμοσχεύσεων Γ.Ν. Αθηνών «Ο Ευαγγελισμός»
35. Σεμερτζή Ελένη, Προϊσταμένη Μ.Ε.Θ. Π.Γ.Ν. Λάρισας
36. Σιώχος Γεώργιος, Νοσηλευτής Τ.Ε, Μ.Ε.Θ. Π.Γ.Ν. Ιωαννίνων
37. Σταματοπούλου Ευαγγελία, Νοσηλεύτρια Τ.Ε, Μονάδα Εμφραγμάτων Γ.Ν. Αθηνών «Λαϊκό»
38. Σφύρας Δημήτρης, Δ/ντής Εντατικής Θεραπείας, Μ.Ε.Θ. Γ.Ν. Λαμίας, Μέλος Δ.Σ. Ελληνικής Εταιρείας Εντατικής Θεραπείας
39. Τασιούδης Αθανάσιος, Νοσηλευτής Τ.Ε, Τ.Ε.Π. Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου»
40. Τσερώνη Μαρία Νοσηλεύτρια Τ.Ε, Γραφείο Νοσοκομειακών Λοιμώξεων Κ.Ε.Ε.Λ.
41. Τσιβίκη Αναστασία, Νοσηλεύτρια Π.Ε, Αν. Προϊσταμένη Τ.Ε.Π., Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου»
42. Τσινίδου Έλλη, Προϊσταμένη Τ.Ε.Π. Γ.Ν. Λάρισας «Κουτλιμπάνειο & Τριανταφύλλειο»
43. Τσίου Χρυσούλα, Επίκουρος Καθηγήτρια Τμήματος Νοσηλευτικής Β', Α.Τ.Ε.Ι. Αθηνών
44. Τσπάνογλου Μαγδαληνή, Προϊσταμένη Χειρουργικής Κλινικής Ν.Ε.Ε.Σ. «Κοργιανέιο Μπενάκειο», Κοσμήτορας Δ.Σ. ΕΣΝΕ
45. Φραγκιουδάκης Γεώργιος, Προϊστάμενος Μ.Ε.Θ. Γ.Ν. Χανίων
46. Χαρχαρίδου Μαρία, Νοσηλεύτρια Π.Ε, ΜSc, Γραφείο Εκπαίδευσης, Γ.Ν. Αθηνών «Γ.Γεννηματάς»
47. Χατζηκουκούτση Βάγια Νοσηλεύτρια Τ.Ε, Τ.Ε.Π. Γ.Ν. Βούλας «Ασκληπείο»
48. Χιωτέλης Ιωάννης, Νοσηλευτής Τ.Ε, Μονάδα Εμφραγμάτων Γ.Ν. Αθηνών «Λαϊκό»
49. Χούτα – Χυτήρη Αθανασία, Δ/ντρια Ν.Υ. Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου»
50. Χρυσοσπάθη Στεφάνια, Τχης (ΥΝ), Προϊσταμένη Μ.Ε.Θ. 401 ΓΣΝΑ
51. Ψαρέλης Παναγιώτης, Νοσηλευτής Τ.Ε, Τ.Ε.Π. Ψ.Ν. Αττικής

2^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ EfCCNa

Όπως ήδη έχει ανακοινωθεί και στο τεύχος Νο 10 της Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής, η EFCCNa διοργανώνει το 2^ο Συνέδριο της, με θέμα: «**Delivering critical care across the lifespan: meeting the challenges**», το οποίο θα πραγματοποιηθεί στις 10 – 12 Νοεμβρίου 2005 στο Άμστερνταμ της Ολλανδίας. Η 1^η Ανακοίνωση του Συνεδρίου έχει σας έχει ήδη διανεμηθεί. Στο κείμενο που ακολουθεί δίνονται οι οδηγίες για την υποβολή άρθρου για παρουσίαση.

Από τη χώρα μας τον Τομέα εκπροσωπούν η κα Μαρία Καλαφάτη στην Οργανωτική Επιτροπή και η κα Ελισάβετ Παπαθανάσογλου στην Επιστημονική Επιτροπή. Για πληροφορίες μπορείτε να επισκεφτείτε την ηλεκτρονική διεύθυνση της EFCCNa: www.efccna.org/congress2005

Επειδή στο 1^ο Συνέδριο της EFCCNa που έλαβε χώρα στο Παρίσι το Μάιο του 2002, η Ελλάδα ήταν η δεύτερη χώρα σε συμμετοχή με ελεύθερες ανακοινώσεις (πρώτη ήταν η Αγγλία), πιστεύουμε ότι η ανταπόκρισή σας και η συμμετοχή σας θα είναι μεγαλύτερη από το 2002.

**2nd Congress of the
European federation of Critical Care Nursing associations**

**10th – 12th of November 2005
Amsterdam, The Netherlands**

Call for Abstracts

Abstract deadline submission: 1st of April 2005

Abstracts concerning research or practice projects in the area critical care nursing are welcome. The congress organisers are particularly interested to receive abstracts submitted on the congress themes:

Nursing across lifespan continuum • Family centred care • Quality of life issues • Psychological assessment and support • Application of technology • Workforce planning Advances in pain management, ventilator-support, renal therapies and infection control • Creativity through Practice development • Clinical and educational research • Developing multi-disciplinary models of care • Evolving roles in critical care nursing

When submitting an abstract please ensure you meet the following criteria:

Language: All abstracts must be submitted in English

Preferred type of presentation: Please indicate in the top-left hand-corner, in bold Times New Roman in upper case whether you prefer to present an **oral paper** or a **poster**

1. Abstracts should be submitted electronically to abstract@efccna.org

2. Abstract should be composed according to the following guidelines:

- **Title:** (type in **bold** Times New Roman lower-case letters, as in sentence, except for abbreviations and study names).
- **Authorship** (provide names, initials and affiliation of authors; underline name of presenting author)
- **Contact details:** All abstracts must include an address for correspondence, email and telephone number
- **Abstract:** This should be up to 300 words, and up to 3 references. In the case of research please use the following headings: **Aim, methods, results, conclusion**. If your work is an audit or practice development please use the following headings: **Background, aim, results and implications**

All abstracts will be reviewed and selected by the members of the International Scientific Committee.

Registration: All successful authors must register as congress delegates in order to be eligible to present at the congress. The decisions of the International Scientific Committee are final and panel members will not enter into discussions.

Η ΥΓΕΙΑ ΠΑΣΧΕΙ ΑΠΟ ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Αυτό τον τίτλο είχε ρεπορτάζ το οποίο δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ», την Κυριακή, 17 Οκτωβρίου 2004 και βασιζόταν σε δηλώσεις τόσο του Προέδρου της ΠΟΕΔΗΝ, κου Σταύρου Κουτσιουμπέλη, όσο και σε δηλώσεις Προέδρων Σωματείων Εργαζομένων Νοσοκομείων της Αθήνας.

Εκτενή αναφορά είχε το ρεπορτάζ στην έλλειψη προσωπικού στις Μ.Ε.Θ. και στο γεγονός ότι πολλὰ κρεβάτια Μ.Ε.Θ. δε λειτουργούν λόγω της έλλειψης αυτής.

Σύμφωνα με την ίδια δημοσίευση στην Εντατική Θεραπεία (περιλαμβάνοντας Μ.Ε.Θ., Μ.Α.Φ. και Μονάδες Εμφραγμάτων) υπάρχουν 205 κρεβάτια σε όλη τη χώρα – σε νέα και μη νοσοκομεία – τα οποία δεν έχουν αναπτυχθεί. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι παρόλο που την τελευταία δεκαετία οι υποδομές των νοσοκομείων αυξήθηκαν κατά 65%, το νοσηλευτικό προσωπικό αυξήθηκε μόνο κατά 16%.

Το πρόβλημα εμφανίζεται εντονότερο στα νέα νοσοκομεία που αναπτύχθηκαν στην Περιφέρεια, γιατί ο ίδιος αριθμός προσωπικού μεταφέρθηκε από ένα μικρό νοσοκομείο σε ένα πολύ μεγαλύτερο, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να αναπτυχθούν και να μένουν εκτός λειτουργίας καίριες Μονάδες.

Στο άρθρο αναφέρονται ενδεικτικά κάποιες Μ.Ε.Θ. της Αθήνας που δεν έχουν αναπτύξει όλες τις κλίνες τους λόγω έλλειψης προσωπικού όπως: του Γ.Ν.Α. «Λαϊκό» όπου η Μ.Ε.Θ. ανακατασκευάστηκε και οι

9 κλίνες που είχε αυξήθηκαν σε 17, από τις οποίες όμως σήμερα λειτουργούν μόνο οι 6, του Γ.Ν. Νέας Ιωνίας «Αγία Όλγα» όπου από τις 10 κλίνες λειτουργούν οι έξι, και του Γ.Ν. Νίκαιας «Άγιος Παντελεήμων» όπου από τις 12 κλίνες λειτουργούν οι 8. Αναφέρεται επίσης, ότι και στα νοσοκομεία που λειτουργούν όλες οι κλίνες Μ.Ε.Θ. η έλλειψη προσωπικού είναι μεγάλη. Έμφαση δίνεται και στην υπολειτουργία του Π.Γ.Ν. «Αττικόν».

Ταυτόχρονα τονίζεται ότι ακόμα και αν γίνουν άμεσα προσλήψεις, το πρόβλημα στις Μ.Ε.Θ. δε θα λυθεί το ίδιο άμεσα λόγω της ειδικής εκπαίδευσης που απαιτείται να έχει το προσωπικό για να μπορέσει να εργαστεί επαρκώς και η οποία χρονικά κυμαίνεται από 6 έως 8 μήνες.

Όλα αυτά που αναφέρονται στο δημοσίευμα δε μας εντυπωσιάζουν γιατί το πρόβλημα το βιώνουμε καθημερινά ως θύματά του και εμείς και οι ασθενείς. Τα νούμερα εξάλλου μας είναι γνωστά. Απλά διαπιστώνουμε ότι η συνεχόμενη για έτη έλλειψη προσωπικού έχει αγγίξει τα ανώτατα όρια και όλοι νιώθουμε ότι δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλο. Παρόλα αυτά καμία κίνηση δεν έχει γίνει για τις προσλήψεις νοσηλευτικού προσωπικού που εδώ και μήνες έχουν ανακοινωθεί γεγονός που οφείλεται αφενός στην έλλειψη οικονομικών πόρων αφετέρου στην έλλειψη συνολικού στρατηγικού σχεδιασμού για τη σταδιακή κάλυψη των κενών θέσεων. Η ιστορία με τον αριθμό των προσλήψεων που ανακοινώνεται όλα αυτά τα χρόνια από όλες τις κυβερνήσεις, αλλά τελικά δεν υλοποιούνται μας θυμίζει τη λαϊκή ρύση: «Κόσμο ακούω και κόσμος δε βλέπω». Μήπως τελικά είμαστε αόμματοι, όχι μόνο σ' αυτό το θέμα αλλά και σε πολλά άλλα;

Μαρία Τσερώνη

**γράψε κι εσύ
για την επείγουσα
και εντατική
νοσηλευτική**